DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 4 mars 2010 *

I mål C-496/08 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i domstolens stadga, som ingavs den 17 november 2008,

Pilar Angé Serrano, tjänsteman vid Europaparlamentet, Luxemburg (Luxemburg),

Jean-Marie Bras, tjänsteman vid Europaparlamentet, Luxemburg (Luxemburg),

Adolfo Orcajo Teresa, tjänsteman vid Europaparlamentet, Bryssel (Belgien),

Dominiek Decoutere, tjänsteman vid Europaparlamentet, Wolwelange (Luxemburg),

* Rättegångsspråk: franska.

Armin Hau, tjänsteman vid Europaparlamentet, Luxemburg (Luxemburg),

Francisco Javier Solana Ramos, tjänsteman vid Europaparlamentet, Bryssel (Belgien),

företrädda av E. Boigelot, avocat,

klagande,

i vilket de andra parterna är:

Europaparlamentet, företrätt av L.G. Knudsen och K. Zejdová, båda i egenskap av ombud,

svarande i första instans,

Europeiska unionens råd, företrätt av M. Bauer och K. Zieleśkiewicz, båda i egenskap av ombud,

intervenient i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordföranden på fjärde avdelningen J.-C. Bonichot, tillförordnad ordförande på andra avdelningen, samt domarna C. Toader (referent), C.W.A. Timmermans, K. Schiemann och L. Bay Larsen,

generaladvokat: E. Sharpston,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter det skriftliga förfarandet,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras, Adolfo Orcajo Teresa, Dominiek Decoutere, Armin Hau och Francisco Javier Solana Ramos har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt den 18 september 2008 i mål T-47/05, Angé Serrano m.fl mot parlamentet. Genom denna dom ogillade förstainstansrätten deras talan mot de beslut om ny lönegradsplacering avseende var och en av dem (nedan kallade de omtvistade besluten) som antogs efter ikraftträdandet av rådets förordning (EG, Euratom) nr 723/2004 av den 22 mars 2004 om ändring av tjänsteföreskrifterna

för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna och anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska gemenskaperna (EUT L 124, s. 1).

I — Tillämpliga bestämmelser

A — *Relevanta bestämmelser i tjänsteföreskrifterna i den lydelse som var tillämplig till den 30 april 2004*

2 Artikel 45.2 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna, i den lydelse som gällde fram till den 30 april 2004 (nedan kallade de gamla tjänsteföreskrifterna) hade följande lydelse:

”En tjänsteman får flyttas från en tjänstegrupp till en annan eller befordras från en kategori till en annan endast på grundval av uttagningsprov.

…”

B — *Relevanta bestämmelser i tjänsteföreskrifterna i den lydelse som är tillämplig från den 1 maj 2004*

3 De gamla tjänsteföreskrifterna ändrades genom förordning nr 723/2004, vilken trädde i kraft den 1 maj 2004.

4 Artikel 5.1 och 5.2 i tjänsteföreskrifterna, i den lydelse som är i kraft sedan den 1 maj 2004 (nedan kallade de nya tjänsteföreskrifterna) har följande lydelse:

”1. De tjänster som omfattas av dessa tjänsteföreskrifter skall klassificeras efter arbetsuppgifternas art och nivå i en tjänstegrupp för handläggare … och en tjänstegrupp för assistenter ...

2. … Tjänstegrupp AST skall omfatta 11 lönegrader för personal med verkställande uppgifter, tekniskt arbete och kontorsarbete.”

5 I artikel 6.1 och 6.2 i de nya tjänsteföreskrifterna föreskrivs följande:

”1. I den tjänsteförteckning som är bifogad varje institutions budgetavsnitt fastställs antalet tjänster i varje lönegrad och tjänstegrupp.

2. För att den genomsnittliga karriärutvecklingen enligt systemet före den 1 maj 2004 (nedan kallat ’gamla befordringssystemet’) och från och med den 1 maj 2004 (nedan kallat ’nya befordringssystemet’) skall vara likvärdig, och utan att det strider mot bestämmelserna i artikel 45 i tjänsteföreskrifterna om att befordran skall ske efter merit, skall tjänsteförteckningen på varje institution den 1 januari varje år ha ett antal lediga tjänster i varje lönegrad som motsvarar det antal tjänstemän institutionen den 1 januari föregående år hade i aktiv tjänst i lönegraden under, multiplicerat med de faktorer som anges i bilaga I B för den lönegraden. Dessa faktorer skall tillämpas på grundval av ett femårigt genomsnitt från och med den 1 maj 2004.

...”

6 Genom de nya tjänsteföreskrifterna införs övergångsbestämmelser vilka återfinns i bilaga XIII. Motiveringen till att dessa övergångsbestämmelser införts återfinns i skäl 37 i förordning nr 723/2004, vilket har följande lydelse:

”Det bör införas övergångsbestämmelser som innebär att de nya reglerna och åtgärderna kan börja tillämpas gradvis, med hänsyn till de rättigheter som personalen har förvärvat inom gemenskapssystemet innan dessa ändringar i tjänsteföreskrifterna trädde i kraft och med beaktande av dess legitima förväntningar.”

7 Artikel 1 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna har följande lydelse:

”1. Från och med den 1 maj 2004 till och med den 30 april 2006 skall artikel 5.1 och 5.2 i tjänsteföreskrifterna ersättas med följande:

’1. De tjänster som omfattas av tjänsteföreskrifterna skall klassificeras efter arbetsuppgifternas art och nivå i fyra kategorier A*, B*, C* och D* i fallande rangordning.

2. Kategori A* skall omfatta tolv lönegrader, kategori B* nio lönegrader, kategori C* sju lönegrader och kategori D* fem lönegrader.’

2. Hänvisningar till anställningsdatum skall anses hänvisa till datum för tillträde av tjänsten.”

8 Artikel 2.1 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna har följande lydelse:

”1. Den 1 maj 2004 skall, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 8 i denna bilaga, lönegraderna för de tjänstemän som innehar någon av de administrativa ställningar som avses i artikel 35 i tjänsteföreskrifterna få ändrade beteckningar enligt tabellen nedan:

Tidigare lönegrad	Ny lönegrad (tillfällig)	Tidigare lönegrad	Ny lönegrad (tillfällig)	Tidigare lönegrad	Ny lönegrad (tillfällig)	Tidigare lönegrad	Ny lönegrad (tillfällig)
A 1	A*16						
A 2	A*15						
A 3/LA 3	A*14						
A 4/LA 4	A*12						
A 5/LA 5	A*11						
A 6/LA 6	A*10	B 1	B*10				
A 7/LA 7	A*8	B 2	B*8				
A 8/LA 8	A*7	B 3	B*7	C 1	C*6		
		B 4	B*6	C 2	C*5		

		B 5	B*5	C 3	C*4	D 1	D*4
				C 4	C*3	D 2	D*3
				C 5	C*2	D 3	D*2
						D 4	D*1

…”

9 I artikel 8.1 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna föreskrivs följande:

”1. De lönegrader som införs genom artikel 2.1 skall få följande beteckningar med verkan från och med den 1 maj 2006:

Tidigare lönegrad (tillfällig)	Ny lönegrad	Tidigare lönegrad (tillfällig)	Ny lönegrad
A*16	AD16		
A*15	AD 15		
A*14	AD 14		
A*13	AD 13		
A*12	AD 12		
A*11	AD 11	B*11	AST 11
A*10	AD 10	B*10	AST 10

A*9	AD 9	B*9	AST 9
A*8	AD 8	B*8	AST 8
A*7	AD 7	B*7 / C*7	AST 7
A*6	AD 6	B*6 / C*6	AST 6
A*5	AD 5	B*5 / C*5 / D*5	AST 5
		B*4 / C*4 / D*4	AST 4
		B*3 / C*3 / D*3	AST 3
		C*2 / D*2	AST 2
		C*1 / D*1	AST 1

…”

10 Artikel 10.1–10.3 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna har följande lydelse:

”1. Tjänstemän som tillhörde kategorierna C och D före den 1 maj 2004 skall den 1 maj 2006 placeras i ett karriärsystem som möjliggör befordran

a) i den tidigare kategori C till och med lönegrad AST 7,

b) den tidigare kategori D till och med lönegrad AST 5.

2. För dessa tjänstemän skall, från och med den 1 maj 2004 och med avvikelse från bilaga I [punkt] B till tjänsteföreskrifterna, de procentsatser som avses i artikel 6.2 i tjänsteföreskrifterna vara följande:

Karriärsystem C							
Lönegrad	Från och med den 1 maj 2004 till och med den						Efter den 30.4.2010
	30.4.2005	30.4.2006	30.4.2007	30.4.2008	30.4.2009	30.4.2010	
C*/AST 7	—	—	—	—	—	—	—
C*/AST 6	5 %	5 %	5 %	10 %	15 %	20 %	20 %
C*/AST 5	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %
C*/AST 4	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %
C*/AST 3	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %
C*/AST 2	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %
C*/AST 1	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %

Karriärsystem D							
Lönegrad	Från och med den 1 maj 2004 till och med den						Efter den 30.4.2010
	30.4.2005	30.4.2006	30.4.2007	30.4.2008	30.4.2009	30.4.2010	
D*/AST 5	—	—	—	—	—	—	—
D*/AST 4	5 %	5 %	5 %	10 %	10 %	10 %	10 %
D*/AST 3	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %
D*/AST 2	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %
D*/AST 1	—	—	—	—	—	—	—

3. En tjänsteman som avses i punkt 1 kan placeras i tjänstegruppen för assistenter utan begränsningar efter att ha klarat ett allmänt uttagningsprov eller på grundval av ett godkännandeförfarande…”

II — Bakgrund till tvisten såsom den följer av den överklagade domen

11 Klagandena är tjänstemän vid Europaparlamentet.

12 Det framgår av punkt 23 i den överklagade domen att klagandena, vid en tidpunkt då de gamla tjänsteföreskrifterna var tillämpliga, med godkänt resultat har genomgått interna uttagningsprov för övergång till annan kategori. Pilar Angé Serrano flyttades sålunda från lönegrad C 1 till lönegrad B 5, Jean-Marie Bras flyttades från lönegrad D 1 till lönegrad C 5, Dominiek Decoutere flyttades från lönegrad C 3 till lönegrad B 5, Armin Hau, tillfälligt anställd i lönegrad C 1, flyttades till lönegrad B 4, Adolfo Orcajo Teresa flyttades från lönegrad D 1 till lönegrad C 5 och Francisco Javier Solana

Ramos, slutligen, flyttades från lönegrad C 1 till lönegrad B 5. Alla dessa tjänstemän flyttades till en ny lönegrad innan de nya tjänsteföreskrifterna trädde i kraft.

13 Klagandena mottog de omtvistade besluten under den första veckan i maj 2004. Besluten hade formen av odaterade skrivelser från generaldirektören för generaldirektorat personal, och klagandena underrättades därigenom om vilken tillfällig lönegrad de placerats i med verkan från den 1 maj 2004. Enligt dessa beslut ändrades beteckningen B 5 på Pilar Angé Serranos lönegrad till B*5, Jean-Marie Bras C 5 ändrades till C*2, Dominiek Decouteres B 5 ändrades till B*5, Armin Haus B 4 ändrades till B*6, Adolfo Orcajo Teresas C 4 ändrades till C*3 och Francisco Javier Solana Ramos B 4 ändrades till B*6.

14 Klagandenas tillfälliga lönegrader ändrades en andra gång med verkan den 1 maj 2006, det vill säga i slutet av den övergångsperiod som infördes genom de nya tjänsteföreskrifterna, enligt artikel 8.1 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna. Pilar Angé Serranos tillfälliga lönegrad B*5 ändrades sålunda till AST 5, Jean-Marie Bras tillfälliga lönegrad C*2 ändrades till AST 2, Dominiek Decouteres tillfälliga lönegrad B*5 ändrades till AST 5, Armin Haus tillfälliga lönegrad B*6 ändrades till AST 6, Adolfo Orcajo Teresas tillfälliga lönegrad C*3 ändrades till AST 3 och Francisco Javier Solana Ramos tillfälliga lönegrad B*6 ändrades till AST 6.

15 Vardera klagande anförde mellan den 13 maj och den 30 juli 2004 klagomål mot de omtvistade besluten i den del de innebar att en tillfällig lönegrad fastställdes från den 1 maj 2004. Dessa klagomål avslogs genom beslut som meddelades klagandena mellan den 27 oktober och den 25 november 2004.

III — Förfarandet vid förstainstansrätten

16 Genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 31 januari 2005 väckte klagandena talan och yrkade ogiltigförklaring av de omtvistade besluten och av alla rättsakter som är en följd av eller har samband med dessa beslut, även sådana som kunde komma att antas efter det att talan väckts. Klagandena yrkade också att parlamentet skulle förpliktas att betala skadestånd, som i överensstämmelse med rätt och billighet (*ex aequo et bono*) hade uppskattats till 60 000 euro, för varje klagande, med reservation för att beloppet skulle kunna komma att höjas eller sänkas under förfarandet.

17 Genom beslut av den 6 april 2005 tillät ordföranden på förstainstansrättens tredje avdelning Europeiska unionens råd att intervenera till stöd för parlamentets yrkanden.

18 Under förfarandet vid förstainstansrätten godkände parlamentets presidium, genom beslut av den 13 februari 2006, generalsekreterarens förslag att vidta en ny lönegradsplacering av de tjänstemän som bytt kategori medan de gamla tjänsteföreskrifterna var i kraft men som den 1 maj 2004 fortfarande erhöll den grundlön som gällde för den tidigare kategorin. Som en följd av detta beslut fattades den 20 mars 2006 individuella beslut rörande Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresa, varigenom den förstnämnda placerades i den tillfälliga lönegraden B*6 och de två sistnämnda i den tillfälliga lönegraden C*4, med verkan för samtliga dessa tjänstemän den 1 maj 2004.

IV — Den överklagade domen

A — *Upptagande till sakprövning*

19 Parlamentet hade i sitt svaromål framfört flera invändningar om rättegångshinder rörande, bland annat, frågan huruvida vissa av klagandena hade ett berättigat intresse av att få saken prövad.

1. Huruvida Dominiek Decoutere hade ett berättigat intresse av att få saken prövad

20 Parlamentet gjorde gällande att om Dominiek Decoutere under år 2002 inte hade övergått från kategori C till kategori B, efter att ha klarat det interna uttagningsprovet för övergång till annan kategori, så skulle hans karriär ha utvecklats på följande sätt: Hans lönegrad C 3 skulle den 1 maj 2004 ha ändrat beteckning till C*4, vilken i sin tur skulle ha ändrats till AST 4 den 1 maj 2006. Av detta följer att Dominiek Decoutere skulle ha haft en lägre lönegrad den 1 maj 2006 än den han har nu, det vill säga AST 5, om han inte hade bytt kategori. Av detta skäl har han inte något berättigat intresse av att väcka talan mot det omtvistade beslutet om ny lönegradsplacering för hans vidkommande.

21 Förstainstansrätten ogillade denna invändning och fann att placeringen av Dominiek Decoutere i den tillfälliga lönegraden B*5 och därefter i lönegrad AST 5 den 1 maj 2006 inte återspeglade det faktum att han bytt kategori som en följd av att han klarat nämnda uttagningsprov. Detta följer av den omständigheten att Dominiek Decoutere, som efter det att han övergått till kategori B hade en högre lönegrad än tjänstemän i lönegrad C 1 vilka inte hade klarat ett uttagningsprov för övergång till annan kategori, från den 1 maj 2006 innehade en lägre lönegrad än nämnda tjänstemän, eftersom de hade lönegrad AST 6 medan Dominiek Decoutere bara hade lönegrad AST 5.

2. Huruvida Armin Hau hade ett berättigat intresse av att få saken prövad

22 Parlamentet hävdade att Armin Hau inte hade ett berättigat intresse av att få saken prövad, eftersom han inte befordrades från kategori C till kategori B i enlighet med artikel 45.2 i de gamla tjänsteföreskrifterna. Han var nämligen tillfälligt anställd i kategori C innan han anställdes som tjänsteman i kategori B efter att ha klarat det interna uttagningsprovet.

23 Förstainstansrätten ogillade denna invändning och slog fast att trots att Armin Hau var tillfälligt anställd i kategori C när han klarade uttagningsprovet för övergång från kategori C till kategori B så har parlamentet gett tillfälligt anställda tillträde till interna uttagningsprov för övergång till annan kategori. Följaktligen kunde Armin Hau delta i ett sådant uttagningsprov på samma villkor som tjänstemän i kategori C. Förstainstansrätten påpekade därför att Armin Hau genom detta uttagningsprov hade avancerat i hierarkin och övergått från kategori C till kategori B på samma sätt som tjänstemän som hade klarat uttagningsprovet och övergått till denna kategori. Förstainstansrätten fann således att det faktum att Armin Hau hade klarat uttagningsprovet för övergång till en annan kategori inte hade medfört att han placerades i den högre lönegrad som han hade rätt till jämfört med tjänstemän i den tidigare kategori C som inte hade klarat ett sådant uttagningsprov.

3. Huruvida yrkandet om ogiltigförklaring av de omtvistade besluten saknar föremål vad gäller Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresa

24 Parlamentet gjorde gällande att yrkandet om ogiltigförklaring av de omtvistade besluten avseende Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresa hade förlorat sitt föremål, eftersom nämnda beslut hade upphävts, medan förfarandet i förstainstansrätten pågick, och ersatts med individuella beslut som antagits den 20 mars 2006, genom vilka dessa klagande retroaktivt hade placerats i den lönegrad som de önskade.

25 Förstainstansrätten påpekade att det var riktigt att besluten av den 20 mars 2006 inte helt avhjälpte de brister som de tre klagandena påtalat i de omtvistade beslut som rörde dem. Klagandena uppnådde nämligen inte genom besluten av den 20 mars 2006 den högre lönegradsplacering som de hade enligt de gamla tjänsteföreskrifterna i förhållande till tjänstemän som inte hade klarat ett internt uttagningsprov för övergång till annan kategori enligt samma tjänsteföreskrifter.

26 Förstainstansrätten biföll emellertid denna invändning som parlamentet framfört. De omtvistade besluten återkallades visserligen inte uttryckligen genom besluten av den 20 mars 2006 men dessa beslut ersatte likväl de omtvistade besluten vad gäller verkningarna gentemot de tre klagandena, eftersom de var retroaktivt tillämpliga från den 1 maj 2004. De omtvistade besluten upphörde således att existera med avseende på dessa tre klagande, i och med att de ersattes av besluten av den 20 mars 2006.

27 Förstainstansrätten fann följaktligen att syftet med yrkandet om ogiltigförklaring, det vill säga att utverka att de omtvistade besluten undanröjdes, hade uppnåtts vad gällde de tre ovannämnda klagandena, genom antagandet och den retroaktiva tillämpningen av de individuella besluten av den 20 mars 2006. Förstainstansrätten påpekade vidare att klagandena hade medgett vid förhandlingen att det inte längre fanns anledning att pröva huruvida de omtvistade besluten skulle ogiltigförklaras i den del de angick Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresa.

B — *Prövning i sak*

1. Yrkandet om ogiltigförklaring

28 Till stöd för sitt yrkande om ogiltigförklaring av de omtvistade besluten åberopade klagandena flera grunder och gjorde för det första gällande att artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna är rättsstridiga. För det andra gjorde de

gällande att parlamentet åsidosatt principen om god förvaltningssed och omsorgsplikten. Slutligen anförde klagandena som tredje grund att parlamentet åsidosatt artiklarna 6, 45 och 45a i tjänsteföreskrifterna liksom bilaga XIII till dessa och att institutionen även åsidosatt principen om att befordran ska ske efter merit samt att den gjort en uppenbart oriktig bedömning.

29 För enkelhetens skull erinrar domstolen här endast om den del av förstainstansrättens bedömning som har kritiserats i förevarande överklagande.

30 Till stöd för invändningen om rättsstridighet beträffande artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna åberopade klagandena ett åsidosättande av förvärvade rättigheter och av principerna om rättssäkerhet och skydd för berättigade förväntningar samt av principen om likabehandling. Klagandena gjorde gällande att övergångsbestämmelserna i bilaga XIII till tjänsteföreskrifterna inte innebar en lösning på deras problem, det vill säga den tillbakagång i karriären som de anser sig drabbade av. Nämnda övergångsbestämmelser innebar inte heller ett skydd för deras förvärvade rättigheter att placeras i en högre lönegrad än de tjänstemän som inte hade klarat ett internt uttagningsprov för övergång till annan kategori enligt de gamla tjänsteföreskrifterna.

31 När det gäller de förvärvade rättigheterna erinrade förstainstansrätten om att en tjänsteman endast kan göra gällande en förvärvad rättighet om den omständighet varpå rättigheten grundas har uppkommit enligt vissa bestämda föreskrifter innan bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna ändrades (domstolens dom av den 19 mars 1975 i mål 28/74, Gillet mot kommissionen, REG 1975, s. 463, punkt 5). Förstainstansrätten erinrade om att i ett sådant system som det som gäller för gemenskapens anställda, i vilket tjänstemannahierarkin kan ändras, utgör inte det faktum att vissa tjänstemän vid en viss tidpunkt i karriären placeras i en högre lönegrad än andra tjänstemän en förvärvad rättighet som ska skyddas av bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna i deras lydelse efter den 1 maj 2004.

32 Enligt förstainstansrätten har emellertid tjänstemän som före detta datum har klarat ett internt uttagningsprov för övergång till annan kategori rätt att förvänta sig bättre karriärmöjligheter enligt tjänsteföreskrifterna än de tjänstemän som inte har klarat ett sådant uttagningsprov då de gamla tjänsteföreskrifterna gällde, och dessa karriärmöjligheter utgör för dem förvärvade rättigheter som ska skyddas enligt de nya tjänsteföreskrifterna. Det framgår faktiskt inte nödvändigtvis av de kriterier för lönegradsplacering som anges i artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna att tjänstemän som har klarat ett sådant uttagningsprov inte skulle ha bättre karriärmöjligheter än vad tjänstemän som inte har klarat uttagningsproven kan förvänta sig. Tvärtom finns det bestämmelser i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna, och särskilt i artikel 10 däri, som gör åtskillnad mellan tjänstemännen beroende på vilken kategori de tillhörde före den 1 maj 2004, genom att det föreskrivs olika karriärutvecklingsmöjligheter beroende på vilken kategori de tillhörde enligt de gamla tjänsteföreskrifterna.

33 När det gäller ett åsidosättande av berättigade förväntningar angav förstainstansrätten att en tjänsteman inte med framgång kan åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar i syfte att bestrida lagenligheten av en ny föreskrift på ett område där lagstiftaren har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning (förstainstansrättens dom av den 11 februari 2003 i mål T-30/02, Leonhardt mot parlamentet, REGP 2003, s. I-A-41 och s. II-265, punkt 55). Detta är fallet beträffande ändringar av tjänstemännens karriärsystem och antagandet av övergångsbestämmelser i samband med dessa ändringar, däribland reglerna för lönegradsplacering i artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna.

34 Vad gäller anmärkningen rörande ett åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen konstaterade förstainstansrätten att det inte framgår av klagandenas inlagor på vilket sätt denna princip hade åsidosatts i artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna, och att det är uppenbart att denna anmärkning är ogrundad, eftersom tjänstemän inte har rätt att kräva att tjänsteföreskrifterna ska bestå i den lydelse som gällde när tjänstemännen rekryterades (domen i det ovannämnda målet Leonhardt mot parlamentet, punkt 55).

35 Till stöd för anmärkningen att principen om likabehandling har åsidosatts anförde klagandena att efter den nya lönegradsplaceringen hade tjänstemän, som tidigare befann sig i en lägre kategori än klagandena, den 1 maj 2006 en lönegrad som var högre eller lika hög som klagandenas. Dominiek Decoutere hade dessutom fått en annan lönegradsplacering än tjänstemän som klarat samma uttagningsprov.

36 Förstainstansrätten angav i detta avseende att det inte utgör ett åsidosättande av principen om likabehandling när tjänstemän som har klarat ett uttagningsprov för övergång till annan kategori före den 1 maj 2004 placeras i en lägre eller lika hög lönegrad som tjänstemän som inte har klarat ett sådant uttagningsprov. Med hänsyn till den genomgripande förändringen av karriärsystemet är nämligen inte en jämförelse av tjänstemännens hierarkiska ställning före och efter detta datum ensamt avgörande för huruvida artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna utgör ett åsidosättande av principen om likabehandling. De tjänstemän som har klarat uttagningsprovet för övergång till annan kategori har under alla omständigheter fått bättre karriärutvecklingsmöjligheter tack vare de bestämmelser som de anser vara rättsstridiga.

37 Vad gäller den andra delgrunden, det vill säga påståendet att Dominiek Decoutere på ett orättmätigt sätt har behandlats annorlunda än andra som klarat samma uttagningsprov, konstaterade förstainstansrätten dessutom att de andra deltagarna i uttagningsprovet hade rekryterats som tjänstemän enligt de nya tjänsteföreskrifterna och att de följaktligen inte befann sig i samma situation i rättsligt hänseende som Dominiek Decoutere.

2. Yrkandet om skadestånd

38 Till stöd för yrkandet om skadestånd hävdade klagandena att, för det fall de omtvistade besluten ogiltigförklaras, de har rätt till ersättning för ekonomisk och ideell

skada genom betalning av de belopp som de skulle ha erhållit om de hade placerats i den lönegrad som verkligen motsvarade deras arbete.

39 Förstainstansrätten gjorde en separat prövning av å ena sidan Pilar Angé Serranos, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresas yrkande, och å andra sidan av Dominiek Decouteres, Armin Haus och Francisco Javier Solana Ramos yrkande.

40 När det gäller den första gruppen av dessa tjänstemän konstaterade förstainstansrätten att, oberoende av frågan huruvida de omtvistade besluten rörande dessa tjänstemän är rättsstridiga vilken inte hade prövats av förstainstansrätten, åtminstone ett av de övriga villkor som uppställs för skadeståndsansvar inte var uppfyllt. Med avseende på den ekonomiska skadan ansåg förstainstansrätten att den förnyade lönegradsplacering som vidtogs genom de beslut som antagits under det rättsliga förfarandet inte hade medfört att den lön som uppbars enligt de tillfälliga lönegraderna var högre. Under dessa omständigheter fann förstainstansrätten att klagandena inte hade styrkt den åberopade ekonomiska skadan. Vad gäller den påstådda ideella skadan påpekade förstainstansrätten att parlamentet vid antagandet av de omtvistade besluten inte hade gjort något annat än att tillämpa artikel 2.1 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna på klagandena och att principen om god förvaltningssed och omsorgsplikten under dessa omständigheter inte hade åsidosatts. Slutligen framhöll förstainstansrätten att parlamentet, genom antagandet och den retroaktiva tillämpningen av besluten av den 20 mars 2006, hade tillsett att dessa klagande placerades i högre lönegrader än vad som hade varit fallet enligt de omtvistade besluten.

41 Vad gäller den andra gruppen klagande angav förstainstansrätten att det fanns ett nära samband mellan yrkandet om ogiltigförklaring och yrkandet om ersättning för den ekonomiska och ideella skada som uppkommit på grund av placeringen i en tillfällig lönegrad. Yrkandet om ogiltigförklaring hade ogillats och det följer därav att

parlamentet inte hade begått något rättsstridigt handlande som kunde leda till skadeståndsansvar för Europeiska gemenskapen gentemot dessa tre klagande.

V — Parternas yrkanden vid domstolen

42 Klagandena har yrkat att domstolen ska

— förklara att överklagandet kan tas upp till sakprövning och att det är välgrundat, och följaktligen

— vad gäller Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresa, upphäva den överklagade domen i den del det där slås fast att det saknas anledning att döma i saken med avseende på dem vad gäller det första yrkandet och i den del deras yrkande om skadestånd ogillas, och

— vad gäller Dominiek Decoutere, Armin Hau och Francisco Javier Solana Ramos upphäva punkterna 2 och 4 i domslutet i den överklagade domen, i vilka deras talan ogillas och de förpliktas att bära sina rättegångskostnader samt de därmed sammanhängande domskälen.

43 Klagandena har också yrkat att domstolen ska avgöra målet själv och bifalla klagandenas ursprungliga talan i mål T-47/05 genom att

— ogiltigförklara besluten om fastställelse av deras lönegrad efter de nya tjänsteföreskrifternas ikraftträdande,

— förplikta parlamentet att betala skadestånd, som i överensstämmelse med rätt och billighet (*ex aequo et bono*) uppskattas till 60 000 euro för varje klagande, och

— i vart fall förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

44 Slutligen har klagandena yrkat att domstolen i vart fall ska förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna i båda instanserna.

45 Parlamentet inkom i sin svarsskrivelse även med ett anslutningsöverklagande och har yrkat att domstolen ska

— förklara att anslutningsöverklagandet kan tas upp till sakprövning och att det är välgrundat, och följaktligen upphäva den överklagade domen i den del förstainstansrätten ogillade yrkandet att Dominiek Decouteres och Armin Haus talan ska avvisas,

— ogilla överklagandet i övrigt, och

— förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna i förevarande instans.

46 Rådet har yrkat att domstolen ska

— ogilla överklagandet, och

— förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

VI — Prövning av överklagandena

47 Klagandena har anfört grunderna för sitt överklagande i två separata grupper. Den första gruppen rör förstainstansrättens bedömning av huruvida talan kunde tas upp till sakprövning och prövningen i sak av de yrkanden som framställts av Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresa. Den andra gruppen rör förstainstansrättens bedömning av huruvida talan kunde tas upp till sakprövning och prövningen i sak av de yrkanden som framställts av Dominiek Decoutere, Armin Hau och Francisco Javier Solana Ramos.

48 Parlamentet har i sitt anslutningsöverklagande kritiserat den del av den överklagade domen som rör förstainstansrättens beslut att ogilla den invändning om rättegångshinder, som framförts i första instans, liksom den del som rör frågan huruvida Dominiek Decoutere och Armin Hau saknar ett berättigat intresse av att få saken prövad.

A — *Den del av den överklagade domen som rör Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresa*

1. Bedömning av den överklagade domen i den del det slås fast att det saknas anledning att pröva yrkandet om ogiltigförklaring

a) Parternas argument

49 Klagandena har åberopat två grunder avseende en felaktig rättstillämpning i den överklagade domen respektive otillräcklig och motsägelsefull motivering därav.

50 Klagandena har anfört att det av domstolens rättspraxis i mål som liknar det förevarande, i vilka den angripna rättsakten har ersatts under förfarandet, följer att en sökande fortfarande kan ha ett intresse av att få saken prövad på grund av risken för att det påstått rättsstridiga handlandet upprepas. Klagandena har i detta avseende åberopat bland annat dom av den 24 juni 1986 i mål 53/85, AKZO Chemie och AKZO Chemie UK mot kommissionen (REG 1986, s. 1965, punkt 21; svensk specialutgåva, volym 8, s. 649), och av den 26 april 1988 i mål 207/86, Apesco mot kommissionen (REG 1988, s. 2151, punkt 16). Enligt klagandena kan ett intresse av att få saken prövad bestå, även på grund av en sökandes intresse av att utverka ersättning för den skada vederbörande åsamkats genom det beslut som inte längre är i kraft. De har härvid åberopat bland annat dom av den 5 mars 1980 i mål 76/79, Könecke Fleischwarenfabrik mot kommissionen (REG 1980, s. 665, punkt 9), av den 31 mars 1998 i de förenade målen C-68/94 och C-30/95, Frankrike m.fl. mot kommissionen (REG 1998, s. I-1375, punkt 74), och av den 7 juni 2007 i mål C-362/05 P, Wunenberger mot kommissionen (REG 2007, s. I-4333, punkt 42).

51 Klagandena har dessutom betonat att de beslut om ny lönegradsplacering som fattats under förfarandet vid förstainstansrätten inte helt avhjälper de brister som påtalats i

första instans, i synnerhet vad gäller den rättsstridiga karaktären av artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna, och kränkningen av deras rättigheter kvarstår delvis till följd av att principerna om likabehandling, förvärvade rättigheter och rättssäkerhet inte har iakttagits. Nämnda beslut innebär nämligen inte ett formellt och uttryckligt återkallande av de omtvistade besluten vad gäller de berörda klagandena och leder inte heller till att klagandena placeras i den högre lönegrad som de skulle ha haft enligt de gamla tjänsteföreskrifterna men som de till följd av de omtvistade besluten inte fick.

52 Parlamentet har genmält att det enligt den rättspraxis från domstolen som klagandena åberopat krävs att tvistens föremål, liksom det berättigade intresset av att få saken prövad, ska bestå under förfarandet, och utgången av talan ska kunna medföra en fördel för sökanden (domen i det ovannämnda målet Wunenburger mot kommissionen, punkt 42). Detta är inte fallet i förevarande mål. För det första har nämligen de nya besluten samma föremål som de omtvistade beslut som de ersatt med retroaktiv verkan (*ex tunc*), och för det andra kan förstainstansrätten endast ogiltigförklara de första besluten och den kan inte i institutionens ställe ersätta dem. Det finns vidare inte någon risk för att det påstått rättsstridiga handlandet upprepas, eftersom reglerna för lönegradsplacering ändrats genom de nya besluten.

53 Parlamentet har dessutom betonat att det framgår av den överklagade domen att klagandena vid förhandlingen medgav att de inte längre hade något intresse av att förstainstansrätten prövade huruvida de omtvistade besluten angående dem skulle ogiltigförklaras. Klagandena omformulerade inte heller sina yrkanden under förfarandet vid förstainstansrätten så att de riktades mot besluten av den 20 mars 2006, vilka ersatte de omtvistade besluten.

54 Vad gäller följderna av att förstainstansrätten fann att det saknades anledning att pröva yrkandet om skadestånd anser parlamentet att förstainstansrätten beslutade att, oberoende av prövningen av huruvida de omtvistade besluten var lagenliga, pröva huruvida de andra två kumulativa villkoren för Europeiska gemenskapernas

skadeståndsansvar var uppfyllda och att den därvid konstaterade att klagandena i vart fall inte hade styrkt förekomsten av en ekonomisk och ideell skada.

b) Domstolens bedömning

55 Det framgår av punkt 90 i den överklagade domen, vilken inte har kritiserats i överklagandet, att det ska anses att klagandena hade återtagit sitt yrkande om ogiltigförklaring, eftersom de hade instämt i att det inte längre fanns anledning för förstainstansrätten att pröva detta yrkande. Förstainstansrätten hade således inte längre att pröva detta yrkande och kunde därför bara notera klagandenas uttalande vid förhandlingen. Såsom parlamentet har påpekat i sin svarsskrivelse har klagandena inte heller omformulerat sina yrkanden vid förstainstansrätten så att de riktade sig mot besluten av den 20 mars 2006. De har tvärtom föredragit att väcka talan mot dessa beslut vid Europeiska unionens personaldomstol.

56 Detta konstaterande räcker i sig för att det ska finnas stöd för den överklagade domen i detta avseende och överklagandet ska således inte bifallas såvitt avser denna grund.

2. Bedömning av beslutet att ogilla yrkandet om skadestånd

a) Parternas argument

57 Till stöd för den grund som riktas mot förstainstansrättens beslut att ogilla yrkandet om skadestånd har Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresa åberopat en otillräcklig motivering av den överklagade domen vad gäller den ideella

skada de anser sig ha lidit. Enligt klagandena är de anmärkningar som de framförde i ansökan varigenom talan väcktes, med avseende på skadeståndsyrkandet, betydligt mer omfattande än dem som förstainstansrätten prövade i den överklagade domen. Dessa anmärkningar avsåg även den osäkra situation de befann sig i vilken fick återverkningar på deras karriär och på deras yrkes- och familjeliv. Förstinstansrättens ytterst summariska prövning av detta yrkande beaktade emellertid inte skadans nya aspekter som rör antagandet av de nya besluten om lönegradsplacering. Den omständigheten att de omtvistade besluten ersattes under förfarandet utgjorde på intet sätt en lämplig och tillräcklig ersättning för den ideella skada som dessa tre klagande lidit i den mån de fortfarande känner oro och osäkerhet angående sin karriärutveckling.

58 Parlamentet har påpekat att klagandena inte gör någon åtskillnad mellan den skada de påstår har uppstått till följd av de omtvistade besluten och den skada som enligt dem består efter den nya lönegradsplacering som vidtagits i de beslut som ersatt de omtvistade besluten. Även om det i förevarande fall antas att det fortfarande förelåg en skada skulle det ha varit omöjligt för förstainstansrätten att bedöma densamma utan att först ha gjort en prövning i sak av de nya besluten om lönegradsplacering av de tre klagandena. Enligt parlamentet har klagandenas karriärer under alla omständigheter gått framåt till följd av dessa beslut om ändrad lönegradsplacering.

b) Domstolens bedömning

59 I punkt 168 i den överklagade domen erinrade förstainstansrätten inledningsvis om att gemenskapens utomobligatoriska ansvar vid en talan om skadestånd som väckts av en tjänsteman förutsätter att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det handlande som läggs institutionen till last ska vara rättsstridigt, det ska verkligen föreligga en skada och det ska finnas ett orsakssamband mellan handlandet och den åberopade skadan. Förstainstansrätten erinrade också om, i punkt 169 i nämnda dom, att dessa tre villkor är kumulativa, vilket innebär att gemenskapen inte kan vara skadeståndsansvarig om ett av dem inte är uppfyllt.

60 Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras och Adolfo Orcajo Teresa har gjort gällande att de har lidit ideell skada på grund av att parlamentet har åsidosatt principen om god förvaltningssed och omsorgsplikten. Förstainstansrätten slog i detta avseende fast, i punkt 175 i den överklagade domen, att parlamentet inte hade åsidosatt nämnda princip eller omsorgsplikten, eftersom det endast hade grundat de omtvistade besluten på tjänsteföreskrifternas bestämmelser. Därefter slog förstainstansrätten fast att det inte var styrkt att det handlande som påstods ha gett upphov till den åberopade ideella skadan var rättsstridigt.

61 Förstainstansrätten har således gett en tillräcklig motivering av beslutet att ogilla yrkandet om ersättning för ideell skada. Det faktum att förstainstansrätten konstaterade att det inte var styrkt att handlandet var rättsstridigt räckte för att ogilla nämnda yrkande, med hänvisning till att ett av de tre kumulativa villkoren som angetts i punkt 169 i den överklagade domen inte var uppfyllt. Förstainstansrätten var följaktligen inte tvungen att ytterligare motivera sitt avgörande genom att också ta ställning till förekomsten av en ideell skada.

62 Överklagandet kan således inte vinna bifall såvitt avser denna grund.

B — *Den del av den överklagade domen som rör Dominiek Decoutere, Armin Hau och Francisco Javier Solana Ramos*

1. Huruvida Dominiek Decouteres och Armin Haus talan kunde upptas till sakprövning

a) Parternas argument

63 I sitt anslutningsöverklagande har parlamentet erinrat om att Dominiek Decoutere placerades i kategori B efter det att han klarat uttagningsprovet för övergång till

annan kategori och att han således befann sig i samma situation som alla tjänstemän som tillhörde kategori B enligt de gamla tjänsteföreskrifterna den dag då de nya tjänsteföreskrifterna trädde i kraft. Parlamentet har understrukit att, till skillnad från vad förstainstansrätten konstaterade, denna tjänsteman, innan han gjorde uttagningsprovet för övergång till annan kategori, hade lönegrad C 3, och efter uttagningsprovet lönegrad B*5, och slutligen lönegrad AST 5. Efter att ha blivit befordrad på detta sätt har Dominiek Decoutere för närvarande lönegrad AST 7. Hans nya lönegradsplacering enligt de nya tjänsteföreskrifterna har alltså fastställts med beaktande av att han var tjänsteman i kategori B och inte kategori C enligt de gamla tjänsteföreskrifterna. Parlamentet har gjort gällande att Dominiek Decoutere har haft samma karriärutveckling efter de nya tjänsteföreskrifternas ikraftträdande som tjänstemän som var i kategori B enligt de gamla tjänsteföreskrifterna, och han har följaktligen inte diskriminerats i förhållande till dem.

64 När det gäller Armin Hau har parlamentet påpekat att förstainstansrätten felaktigt konstaterade att han befann sig i samma situation som de andra klagandena. När han deltog i uttagningsprovet var han nämligen tillfälligt anställd, och det avklarade uttagningsprovet ledde inte till att han övergick till en annan kategori utan att han bytte tjänsteställning från tillfälligt anställd till tjänsteman. Förstainstansrätten gjorde en felaktig bedömning av Armin Haus situation, eftersom han, efter att ha klarat uttagningsprovet för övergång till annan kategori, inte fått en högre lönegrad utan en ny administrativ ställning enligt tjänsteföreskrifterna.

65 Klagandena har gjort gällande att parlamentets argument endast är en upprepning av vad som redan anförts i första instans och att de endast innebär ett ifrågasättande av förstainstansrättens konstateranden av de faktiska omständigheterna. De anser att parlamentets grund ska avvisas. I sak anser klagandena att förstainstansrätten gav en korrekt motivering av beslutet att ogilla invändningen om rättegångshinder.

b) Domstolens bedömning

66 Vad gäller Dominiek Decoutere påpekar domstolen att förstainstansrätten, i punkterna 68–70 i den överklagade domen, ogillade parlamentets invändning om rättegångshinder och därvid konstaterade att han hade ett berättigat intresse av att få saken prövad. Förstainstansrätten framhöll att Dominiek Decoutere, som hade övergått från lönegrad C 3 till lönegrad B 5, hade en lägre lönegrad den 1 maj 2006 än de tjänstemän i lönegrad C 1 som inte hade klarat ett uttagningsprov för övergång till annan kategori enligt de gamla tjänsteföreskrifterna.

67 Det kan härvid konstateras att förstainstansrätten inte gjorde fel när den i punkterna 68–70 i den överklagade domen angav att den anmärkning som Dominiek Decoutere framfört i första instans rörde det förhållandet att hans lönegradsplacering, som fastställts enligt reglerna i de nya tjänsteföreskrifterna, inte återspeglade övergången till en annan kategori till följd av att han klarat nämnda uttagningsprov. Enligt förstainstansrätten rörde denna anmärkning följaktligen underlåtenheten att beakta att han klarat uttagningsprovet, mot bakgrund av den lönegrad som hans kolleger, vilka var i samma kategori som han enligt de gamla tjänsteföreskrifterna och vilka inte hade klarat samma uttagningsprov, befann sig i.

68 Såsom förstainstansrätten fastslog kritiserade Dominiek Decoutere huvudsakligen att den rangordning som inrättats enligt de gamla tjänsteföreskrifterna förvrängts genom bestämmelserna om tillfällig lönegradsplacering i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna.

69 I den mån Dominiek Decoutere inte fick sina krav uppfyllda genom det omtvistade beslutet vad gäller denna anmärkning gjorde förstainstansrätten följaktligen en riktig bedömning när den ogillade parlamentets invändning om rättegångshinder.

70 Anslutningsöverklagandet kan således inte vinna bifall såvitt avser denna grund.

71 Vad gäller Armin Hau angav förstainstansrätten att han, i egenskap av tillfälligt anställd, hade deltagit i uttagningsprovet för övergång till annan kategori på samma villkor som tjänstemännen och att han, till följd av det omtvistade beslutet, hade gått miste om en placering i en högre lönegrad än de tjänstemän i den tidigare kategori C som inte hade klarat ett sådant uttagningsprov. Han hade därför ett berättigat intresse av att få saken prövad.

72 Parlamentets argument angående möjligheten att ta upp Armin Haus talan till sakprövning avser inte hans berättigade intresse av att få saken prövad, och således inte frågan huruvida hans talan kan tas upp till sakprövning. Dessa argument avser i stället frågan huruvida hans talan är välgrundad och särskilt frågan huruvida han efter att ha klarat uttagningsprovet för övergång till annan kategori, hade rätt till en annan behandling vad gäller karriärutvecklingen än tjänstemän som tillhörde kategori C innan de nya tjänsteföreskrifterna trädde i kraft. Genom dessa argument har parlamentet alltså inte ifrågasatt att talan ska tas upp till sakprövning.

73 Domstolen delar således förstainstansrättens bedömning att Armin Haus talan kunde tas upp till sakprövning.

74 Av det ovan anförda följer att de grunder som anförts till stöd för anslutningsöverklagandet inte ska godtas och att det ska ogillas i dess helhet.

2. Beslutet att ogilla invändningen att artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna är rättsstridiga

a) Grunderna avseende ett åsidosättande av förvärvade rättigheter

i) Parternas argument

75 Klagandena har påpekat att, till skillnad från vad förstainstansrätten slog fast med en otillräcklig motivering, upphävandet av den tidigare lönegradsplaceringen som skedde genom de nya tjänsteföreskrifterna utgör ett åsidosättande av förvärvade rättigheter. Deras tillsättning i en högre lönegrad ska i själva verket jämställas med en befordran som ägde rum före reformen av tjänsteföreskrifterna. Klagandena har också kritiserat förstainstansrättens bedömning, i punkterna 113–118 i den överklagade domen, rörande de påstått bättre karriärmöjligheter som de skulle ha, jämfört med tjänstemän som inte klarat ett sådant uttagningsprov. Klagandena har vidare gjort gällande att de – till skillnad från vad som gällde klagandena i mål C-443/07 P, Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen, där domstolen meddelade dom den 22 december 2008 (REG 2008, s. I-10945), vilka inte var tjänstemän när de nya tjänsteföreskrifterna trädde i kraft och endast eventuellt skulle komma att tillsättas som tjänstemän – redan var tjänstemän och hade klarat ett internt uttagningsprov för övergång till annan kategori, vilket utgjorde den omständighet som låg till grund för deras förvärvade rättighet att inneha en högre lönegrad.

76 Parlamentet har i detta avseende betonat att klagandena, även efter de nya tjänsteföreskrifternas ikraftträdande, har avancerat snabbare i karriären än deras kolleger som inte har klarat ett sådant internt uttagningsprov för övergång till annan kategori. Deras rättigheter har således inte alls kränkts genom de nya tjänsteföreskrifternas ikraftträdande.

77 Rådet har gjort gällande att den rättsliga och faktiska situation i vilken en grupp tjänstemän befinner sig, och som definierats i förhållande till en annan grupps situation

och inte i absoluta termer, inte är tillräckligt stabil och definitiv för att kunna betraktas som en förvärvad rättighet. Dessutom förändras alltid tjänstemannahierarkin och det finns alltid vissa osäkra faktorer när det gäller tjänstemännens karriärmöjligheter. Det är skälet till att man på detta område inte kan tala om förvärvade rättigheter. Rådet anser således att förstainstansrättens slutsats att klagandena har en förvärvad rättighet till avancemang i karriären är felaktig. Klagandenas situation var, vid tidpunkten för reformen av tjänsteföreskrifterna, inte helt avgjord och kunde inte ha utgjort en rättighet som medförde en inskränkning av lagstiftarens utrymme för skönsmässig bedömning, såsom domstolen har medgett i domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen.

ii) Domstolens bedömning

78 I punkt 107 i den överklagade domen slog förstainstansrätten bland annat fast att placering av vissa tjänstemän i en högre lönegrad än andra tjänstemän, vid en viss tidpunkt i deras karriär, inte utgör en förvärvad rättighet som ska skyddas av de nya tjänsteföreskrifterna.

79 I punkt 109 i den överklagade domen konstaterade förstainstansrätten dessutom att Dominiek Decoutere, Armin Hau och Francisco Javier Solana Ramos, innan de nya tjänsteföreskrifterna trädde i kraft, hade avancerat i karriären, efter det att de klarat de interna uttagningsproven för övergång till annan kategori. De hade således en högre lönegrad än tjänstemän som inte klarat ett sådant internt uttagningsprov för övergång till annan kategori.

80 Med utgångspunkt i detta konstaterande slog förstainstansrätten, i punkt 110 i den överklagade domen, fast att de förbättrade karriärmöjligheter som klagandena fått enligt de gamla tjänsteföreskrifterna i förhållande till tjänstemän som inte klarat samma slags uttagningsprov utgjorde förvärvade rättigheter som ska skyddas av de nya tjänsteföreskrifterna.

81 I punkterna 114–117 i den överklagade domen angav förstainstansrätten därefter att lagstiftaren genom de regler för avancemang som fastställs i artikel 10 i bilaga XIII till tjänsteföreskrifterna har infört mekanismer som innebär att tjänstemännens karriär varierar beroende på vilken kategori de tillhörde enligt de gamla tjänsteföreskrifterna. Enligt förstainstansrätten säkerställde dessa regler att nämnda förvärvade rättigheter iakttogs.

82 Det följer i detta avseende av domstolens rättspraxis att det rättsliga bandet mellan tjänstemännen och administrationen regleras i tjänsteföreskrifterna och inte i avtal. Följaktligen kan tjänstemännens rättigheter och skyldigheter när som helst ändras av lagstiftaren, förutsatt att de krav som föreskrivs i gemenskapsrättens iakttas (domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen, punkt 60 och där angiven rättspraxis).

83 Principen är att författningar som innebär att andra författningsbestämmelser ändras, såsom förordningar om ändringar i tjänsteföreskrifterna, om inte annat föreskrivs, ska tillämpas på framtida verkningar av situationer som har uppkommit då den föregående författningen var i kraft (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juni 1999 i mål C-60/98, Butterfly Music, REG 1999, s. I-3939, punkt 24, och domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen, punkt 61).

84 Det förhåller sig endast annorlunda i situationer som har uppkommit och blivit slutgiltiga medan den tidigare gällande regeln var i kraft, varvid förvärvade rättigheter har uppstått (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 april 1970 i mål 68/69, Brock, REG 1970, s. 171, punkt 7, av den 5 december 1973 i mål 143/73, SOPAD, REG 1973, s. 1433, punkt 8, och av den 10 juli 1986 i mål 270/84, Licata mot ESK, REG 1986, s. 2305, punkt 31, samt domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen, punkt 62). En rättighet anses förvärvad om den omständighet som grundade rättigheten inträffade före lagändringen (domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen, punkt 63).

85 I förevarande fall har klagandena, som har avancerat i karriären tack vare att de klarat det interna uttagningsprovet, förvärvat en rätt till att detta avancemang under de

gamla tjänsteföreskrifternas giltighetstid beaktas. Till skillnad från vad de har gjort gällande innebär en sådan rättighet emellertid endast ett krav på att de ska få samma behandling enligt tjänsteföreskrifterna, särskilt vad gäller karriärmöjligheterna, som ges samtliga tjänstemän i den nya lönegrad som de sålunda har erhållit.

86 Det stora utrymme för skönsmässig bedömning som lagstiftaren har när nödvändiga ändringar i tjänsteföreskrifterna företas, under de förutsättningar som anges i punkterna 82 och 83 i förevarande dom, särskilt när ändringar i tjänstemännens lönegradsstruktur vidtas, innebär inte att lagstiftaren får göra ändringar som inte har samband med denna nödvändighet eller som inte beaktar den kompetens som dessa lönegrader är avsedda att återspegla. Lagstiftaren kan emellertid inte vara skyldig att strängt bevara det förhållande mellan dessa lönegrader som rådde före ändringen av tjänsteföreskrifterna.

87 Klagandena kan följaktligen inte med framgång åberopa att de har förvärvade rättigheter att placeras i en högre lönegrad som de har erhållit enligt de gamla tjänsteföreskrifterna, för att hävda att artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna är rättsstridiga.

88 Under dessa förhållanden, och med beaktande av att lagstiftaren, såsom förstainstansrätten påpekade i punkt 114 i den överklagade domen, har antagit bestämmelser i de nya tjänsteföreskrifterna som innebär att dessa tjänstemäns karriärutveckling ser annorlunda ut, varvid hänsyn tas till den kategori de tillhörde enligt de gamla tjänsteföreskrifterna, finns det inte stöd för klagandenas argument att förstainstansrätten, vars bedömning är tillräckligt motiverad, har gjort en felaktig rättstillämpning när den underkände grunden att klagandenas förvärvade rättigheter har åsidosatts.

b) Grunden avseende ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar

i) Parternas argument

89 Vad gäller åsidosättandet av principen om skydd för berättigade förväntningar anser klagandena att förstainstansrätten oriktigt, och utan att ge en tillräcklig motivering, slog fast att de inte med fog kunde ha berättigade förväntningar på att en rådande situation ska bestå när det inte föreligger några förvärvade rättigheter. Dessa båda principer har olika räckvidd därför att principen om skydd för berättigade förväntningar inte grundas på att sådana rättigheter har förvärvats. Till skillnad från klagandena i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen, har klagandena i förevarande mål grundat sina berättigade förväntningar avseende karriärutvecklingen på det faktum att de klarat ett uttagningsprov för övergång till annan kategori, det vill säga på en situation som uppkom innan de nya tjänsteföreskrifterna trädde i kraft. Att tillåta lagstiftaren att inte beakta sådana förväntningar vore liktydigt med att medge att den står över den allmänna principen om skydd för berättigade förväntningar.

90 Rådet har härvid påpekat att klagandenas karriärmöjligheter inte utgör en tillräckligt stabil situation för att kunna anses förvärvad. Rådet har även erinrat om att det följer av domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen att enskilda inte med framgång kan åberopa denna princip för att bestrida lagenligheten av en ny bestämmelse som angår institutionernas personal.

ii) Domstolens bedömning

91 Av de skäl som angetts ovan i punkt 34 slog förstainstansrätten, i punkt 121 i den överklagade domen, fast att klagandena inte med framgång kan åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar i syfte att bestrida lagenligheten av en bestämmelse i tjänsteföreskrifterna.

92 Denna tillräckligt motiverade bedömning av räckvidden av principen om skydd för berättigade förväntningar är inte behäftad med något rättsligt fel.

93 Enskilda kan nämligen inte göra gällande att en ny bestämmelse inte ska tillämpas med hänvisning till principen om skydd för berättigade förväntningar. Detta gäller i synnerhet på ett område där lagstiftaren har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning (se bland annat dom av den 19 november 1998 i mål C-284/94, Spanien mot rådet, REG 1998, s. I-7309, punkt 43, och domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen, punkt 91).

94 Av detta följer att det saknas grund för klagandenas argument rörande ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar.

c) Grunden avseende ett åsidosättande av principen om likabehandling

i) Parternas argument

95 Klagandena anser att förstainstansrätten tolkade principen om likabehandling felaktigt genom att anse att denna princip inte åsidosattes ens om det antogs att klagandena till följd av de omtvistade besluten fick en sämre utgångspunkt i karriären jämfört med sina kolleger som inte genomgått något internt uttagningsprov för övergång till annan kategori. Därigenom medgav förstainstansrätten, utan tillräcklig motivering, att olika situationer kan behandlas lika. Dessutom gjorde förstainstansrätten det oriktiga konstaterandet att de aktuella övergångsbestämmelserna kunde uppfylla de krav som ställs för att denna princip ska iakttas.

96 När det gäller Dominiek Decoutere var det vidare fel av förstainstansrätten att inte kritisera den omständigheten att han, med stöd av artiklarna 2.1, 4 och 5 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna, hade behandlats annorlunda än de tjänstemän som klarat samma uttagningsprov och som således befann sig i samma rättsliga situation som han.

97 Parlamentet och rådet har genmält att förstainstansrätten helt korrekt angav att karriärsystemet har undergått en genomgripande förändring genom de nya tjänsteföreskrifterna men att det där föreskrivs vissa fördelar för tjänstemän som placerats i en högre lönegrad innan de nya tjänsteföreskrifterna trädde i kraft. Rådet har dessutom understrukit att det inte med ledning av blott lönegradsplaceringen i det nya systemet går att avgöra huruvida lagstiftaren beaktade skillnaderna, vad gäller karriärmöjligheter, mellan de tjänstemän som klarat ett uttagningsprov för övergång till annan kategori när de gamla tjänsteföreskrifterna var i kraft och de tjänstemän som inte klarat ett sådant uttagningsprov.

98 När det gäller Dominiek Decoutere har parlamentet och rådet framhållit att förstainstansrättens tolkning av de aktuella bestämmelserna har bekräftats i domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen, där domstolen slog fast att det inte kan anses att tjänstemän som rekryteras vid två olika tidpunkter befinner sig i samma rättsliga situation.

ii) Domstolens bedömning

99 Av domstolens rättspraxis framgår att det ska anses att principen om likabehandling, som är tillämplig på det regelverk som gäller gemenskapens personal, har åsidosatts, när två kategorier av personer vars situation inte påtagligt skiljer sig åt i vare sig faktiskt eller rättsligt hänseende behandlas olika när de rekryteras och det inte föreligger sakliga skäl för en sådan skillnad i behandling (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 januari 2001 i mål C-459/98 P, Martínez del Peral Cagigal mot kommissionen, REG 2001, s. I-135, punkt 50, och domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl., punkt 76).

100 Det utgör även en princip att lagstiftaren, när denne antar regler som är tillämpliga för institutionernas personal, är skyldig att se till att den allmänna principen om likabehandling upprätthålls (domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl., punkt 78).

101 Såsom förstainstansrätten erinrade om i punkt 142 i den överklagade domen följer det likaså av rättspraxis att principen om likabehandling åsidosätts när två olika situationer behandlas lika (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 september 2007 i mål C-227/04 P, Lindorfer mot rådet, REG 2007, s. I-6767, punkt 63).

102 Förstainstansrätten konstaterade härvid i punkt 145 i den överklagade domen att klagandena, som har klarat ett internt uttagningsprov för övergång till annan kategori medan de gamla tjänsteföreskrifterna var i kraft, inte befinner sig i samma situation i faktiskt och rättsligt hänseende som tjänstemän som inte har klarat ett sådant uttagningsprov. Dessutom slog förstainstansrätten fast, i punkterna 146 och 147 i den överklagade domen, att de förstnämnda, i enlighet med tjänsteföreskrifternas bestämmelser, har fått bättre karriärmöjligheter än de sistnämnda, vilket beaktas i övergångsbestämmelserna i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna.

103 Till skillnad från vad klagandena har gjort gällande är denna bedömning, som enligt vad som anges i punkt 37 ovan är tillräckligt motiverad, inte behäftad med något rättsligt fel.

104 Det kan nämligen konstateras att klagandena endast har gjort gällande att de aktuella övergångsbestämmelserna inte särskilt behandlar den kategori tjänstemän som har klarat ett uttagningsprov medan de gamla tjänsteföreskrifterna var i kraft och att, i vart fall, de karriärmöjligheter som de har enligt de nya tjänsteföreskrifterna inte är påtagligt förbättrade eller säkra.

105 Dessa argument visar dock inte att principen om likabehandling har åsidosatts vad gäller nämnda tjänstemän. Det framgår nämligen av punkt 86 ovan att eftersom lagstiftaren genom antagandet av nya tjänsteföreskrifter har omarbetat hela det dittillsvarande karriärsystemet kunde denne inte vara skyldig att exakt kopiera lönegradernas rangordning enligt de gamla tjänsteföreskrifterna, då det skulle inverka menligt på den möjlighet som lagstiftaren har att ändra tjänsteföreskrifterna. Mot denna bakgrund är en jämförelse av den rangordning som gällde före och efter reformen av tjänsteföreskrifterna inte i sig av avgörande betydelse för frågan huruvida de nya tjänsteföreskrifterna är i överensstämmelse med principen om likabehandling.

106 Till skillnad från vad klagandena har gjort gällande görs det i de nya tjänsteföreskrifterna en åtskillnad mellan den karriär som tjänstemän i de olika lönegraderna enligt de gamla tjänsteföreskrifterna har, och det säkerställs att de som har klarat ett uttagningsprov för övergång till annan kategori får andra karriärmöjligheter än de tjänstemän som inte har klarat samma uttagningsprov. I synnerhet garanterar övergångsbestämmelserna, och då särskilt artikel 10.1 och 10.2 i bilaga XIII till tjänsteföreskrifterna, genom regeln om blockerad karriärutveckling och regeln om fastställelse av befordringssatser för de olika lönegraderna, bättre karriärmöjligheter för tjänstemän i högre lönegrader enligt de gamla tjänsteföreskrifterna, och följaktligen för dem som har avancerat i lönegradssystemet efter att ha klarat ett uttagningsprov för övergång till annan kategori.

107 När det gäller Dominiek Dectoutere fann förstainstansrätten, i punkterna 152–155 i den överklagade domen, att han inte befann sig i samma situation i rättsligt hänseende som en annan tjänsteman som hade gjort samma uttagningsprov som han men som hade rekryterats sedan de nya tjänsteföreskrifterna trätt i kraft, medan Dominiek Decoutere hade rekryterats och placerats i en ny lönegrad efter nämnda uttagningsprov när de gamla tjänsteföreskrifterna var i kraft. Förstainstansrätten gjorde inte därigenom någon felaktig rättstillämpning och den gav en tillräcklig motivering till den överklagade domen.

108 Två tjänstemän som placeras i en ny högre lönegrad när olika tjänsteföreskrifter är i kraft befinner sig av denna anledning i olika situationer (se analogt domen i det ovannämnda målet Centeno Mediavilla m.fl. mot kommissionen, punkterna 79 och 80).

109 Av det ovan anförda följer att klagandena inte har grund för sina påståenden att förstainstansrätten oriktigt underkände invändningen att artiklarna 2 och 8 i bilaga XIII till de nya tjänsteföreskrifterna är rättsstridiga och att den överklagade domen är otillräckligt motiverad.

3. Beslutet att ogilla skadeståndsyrkandet

110 I den mån klagandena även har ifrågasatt punkterna 177–180 i den överklagade domen, som rör skadeståndsyrkandet, med hänvisning till de argument de anfört med avseende på den del av den överklagade domen som rör invändningen om rättsstridighet, finner domstolen att huvudöverklagandet inte heller kan bifallas på denna grund.

111 Huvudöverklagandet ska ogillas, eftersom det inte kan vinna bifall på någon av de grunder som klagandena åberopat.

VII — Rättegångskostnader

112 Enligt artikel 122 första stycket i rättegångsreglerna ska domstolen, när överklagandet lämnas utan bifall[*] besluta om rättegångskostnaderna. [*I den svenska versionen av artikel 122 föreskrivs i denna del ”när överklagandet avvisas”. Övers. anm.]

113 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 118 i dessa rättegångsregler ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Enligt artikel 69.3 i rättegångsreglerna kan

domstolen, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, eller om särskilda omständigheter motiverar det, besluta att kostnaderna ska delas eller att vardera parten ska bära sin kostnad. Eftersom klagandena och parlamentet tappat målet ska vardera parten bära sina rättegångskostnader.

114 Enligt artikel 69.4 i rättegångsreglerna, som också är tillämplig enligt artikel 118 i nämnda rättegångsregler, ska de institutioner som intervenerat i målet bära sina rättegångskostnader. Rådet ska därför bära sin rättegångskostnad.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

1) Huvudöverklagandet ogillas.

2) Anslutningsöverklagandet ogillas.

3) Pilar Angé Serrano, Jean-Marie Bras, Adolfo Orcajo Teresa, Dominiek Decoutere, Armin Hau och Francisco Javier Solana Ramos, Europaparlamentet och Europeiska unionens råd ska bära sina respektive rättegångskostnader.

Underskrifter